

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3495/2020
02.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Душица Лепојевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Ружица Дугошија, адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 650/2019 од 20.11.2019. године, у седници већа од 02.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 650/2019 од 20.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани П2 91/17 од 29.07.2019. године, ставом 1. изреке, малолетно дете странака, син ВВ рођен ... године, поверено је оцу ББ из ... ради самосталног вршења родитељског права, а за пребивалиште малолетног детета је одређено пребивалиште оца. Ставом 2. изреке, тужила је обавезана да на име издржавања малолетног детета плаћа месечно 10.000,00 динара почев од 15.07.2019. године па убудуће, док за то постоје законски услови преко заступника детета оца ББ а заостале рате је дужна да исплати у року од 15 дана по пријему пресуде, под претњом извршења. Ставом 3. изреке, уређен је начин одржавања личних односа – виђања између малолетног детета и мајке, како је то наведено у том ставу изреке, с тим што је ставом 4. изреке, одређен корективни надзор над вршењем родитељског права од стране органа старатељства у Великој Плани као и органа старатељства „Шумадија“ из Баточине. Одлучено је да свака страна сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 650/2019 од 20.11.2019. године, ставом 1. изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у ставу 1, 3, 4. и 5. изреке, а ставом 2. изреке другостепене пресуде одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда првостепеног суда у делу става 2. изреке који се односи на законско издржавање и то утолико што је потврђен износ законског издржавања који тече од 29.07.2019. године, а преиначена је првостепена пресуда у делу којим је одређено да законско издржавање тече од 05.07.2019. до 29.07.2019. године. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужила је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20) Врховни касациони суд је нашао да је изјављена ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности. Тужила у ревизији наводи и битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП наводећи да је суд у току поступка погрешно применио одредбе парничног поступка при чему конкретно не наводи о којим повредама се ради, с тим што у ревизији истиче да у поступку нису оцењени сви изведени докази, али како је основ за ревизију по члану 407. став 1. тачка 3. ЗПП битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. али која је учињена у поступку пред другостепеним судом и с обзиром да другостепени суд није држао расправу те на тај начин изводио доказе, то се не може прихватити тврдња ревизије о постојању те повреде поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су засновале ванбрачну заједницу у марту 2010. године када су почеле да живе у породичној кући туженог у Из ванбрачне заједнице имају једно заједничко малолетно дете и то сина ВВ који је рођен године. Ванбрачна заједница странака је престала током 2015. године када је тужила напустила ванбрачну заједницу, а малолетно дете, које је у том моменту имало ... и ... месеца, је наставило да живи код оца у породичном домаћинству у После тога, дошло је до поновног успостављања ванбрачне заједнице када су странке са дететом живе у изнајмљеном стану, али после краћег времена тужени је са дететом напустио ту заједницу и вратио се код својих родитеља у Од тада до доношења првостепене пресуде малолетно дете живи са оцем уз остваривање модела виђања са мајком по предлогу органа старатељства. Оба парничне странке тренутно имају другу емотивну везу, односно живе у ванбрачној заједници. Тужила је запослена и остварује зараду од 25.000,00 до 27.000,00 динара месечно, док тужени није у радном односу, а повременим радом остварује извесна примања обављајући молерске послове и послове на грађевини с тим што је по решењу Националне службе за запошљавање остварио право на новчану накнаду у бруто износу од 28.000,00 динара. У поступку су у вези вршења родитељског права прибављени извештаји органа старатељства према пребивалиштима странака, али се Центар за социјални рад „Шумадија“ као надлежан за мајку и орган старатељства из Велике Планае као надлежан за оца по том питању нису сагласили пошто је први предлагао да се вршење родитељског права повери мајци, а други оцу. У таквој ситуацији мишљење је затражено од Института за ментално здравље који је закључио да оба родитеља немају знакове трајне или привремене душевне болести, повремених душевних поремећености и заосталог душевног развоја, да су обоје мотивисани за вршење родитељског права и у родитељској улози испуњавају капацитете да препознају и испуњавају базичне и развојне емоционалне потребе малолетног детета, с тим што се Институт није определио о питању вршења родитељског права односно ко је од родитеља у

конкретној ситуацији за то повољнији, а полазећи од најбољег интереса малолетног детета.

Одлучујући о том питању, нижестепени судови налазе да је сада у најбољем интересу малолетног детета да настави да живи у средини у којој је и до сада живело где се адаптирало, где је отац детета обезбедио основну негу задовољавајуће физичке потребе детета, основну здравствену заштиту, исхрану, одговарајућу одећу и обућу и где се отац брине о свим потребама малолетног ВВ у чему има подршку својих родитеља који су укључени у живот детета од његовог рођења. Осим тога, малолетно дете почело је да похађа вртић у селу у коме живи и ту се лепо уклопило. У складу са тим је првостепени суд одлучио да се вршење родитељског права самостално повери оцу, што је и другостепени суд прихватио, а одређена је и обавеза тужиле као мајке да учествује у издржавању малолетног детета према потребама детета и њених могућности, с тим што је и уређен модел виђања између детета и мајке.

Породични закон („Службени гласник РС“ број 18/2005) у члану 6. став 1. је прописао да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. У складу са тим, у овом спору, судови су били дужни да утврде шта је у најбољем интересу малолетног детета када се ради о питању ко ће од родитеља самостално да врши родитељско право. У ситуацији када су оба родитеља мотивисана за вршење родитељског права и у родитељској улози испуњавају капацитете, те да препознају и испуњавају базичне и развојне емоционалне потребе малолетног детета, када су оба родитеља способна да учествују у издржавању, имају одговарајуће услове становања и слично, нижестепени судови су се определили да родитељско право самостално врши отац пре свега због чињенице да је малолетно дете од рођења живело у кући у којој живи отац са својим родитељима. Судови посебно наглашавају да се дете и привикло на ту средину, да је почео да похађа вртић и слично из чега је следио закључак да не би било у интересу детета да мења животну средину без обзира на односе које има са мајком код које по моделу виђања како је одређено одлази. Ревизија посебно инсистира на томе да је тужилца још од престанка заједнице покушавала да легалним путем оствари право да самостално врши родитељско право над дететом, да она дете није напустила већ да је била принуђена да то уради, што се донекле може и прихватити према стању у списима предмета, посебно имајући у виду и да је отац детета вршио насиље у породици у односу на мајку. Међутим, партнерски односи ма како били важни не могу имати приоритет у односу на најбољи интерес малолетног детета који је у конкретном случају утврђен на начин како је то описано. Тврдња ревизије да се о малолетном детету брине баба по оцу, а не отац није у поступку доказана посебно ако се има у виду и чињеница да је малолетно дете сада пошло у вртић. Имајући у виду дужину трајања овог спора, а што тужилца с правом наводи у ревизији, ако би се дете сада поверило мајци ради самосталног вршења родитељског права, то би практично значило измену стања које траје око пет година, а што би свакако био ризик који се без одговарајућег претходног рада органа старатељства на припреми детета и родитеља, не би смео прихватити.

С обзиром да се ни осталим наводима из ревизије не доводи у сумњу закључак нижестепених судова да је у овом моменту и у датој ситуацији у најбољем интересу малолетног детета да самостално родитељско право над њим врши отац, а да је и о

осталим питањима пресуђено правилно, што ревизија посебно и не побија, одлучено је као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа
судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић